

DE ZWARTE KAAAT

(Naar het verhaal: "het kind met de Helm" door Reinier Snieders)

Openluchtspel

Door

A. DUIS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE ZWARTE KAAT** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **A. DUIS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1998 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **15** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Dirk ten Vorsel - Herenboer en President-Schepen v.d. Dingbank

Liza - zijn vrouw

Hendrik - zijn oudste zoon

Elissa - zijn dochter

Baby

Baker

Oude knecht Johan

Stalknecht Pieter

Jager Hans

Dienstmeid Marie

Kaat

Terus

Rosse Bruno

Bort

Quint

Broeder 1

Broeder 2

Priester Bernardus

Gutwald - het kind met de helm

Raaf

De Stalen

Bessem Piet

Vrouw 1 t/m 5

Polycarpus

Enkele mannen

Nina - vrouw van Polycarpus

Bakker

Slager

Molenaar

Boeren

Vreemdeling

Prelaat

Arendonk

"Het volk"

Ciske cobbes Kees

Soldaten

Kapitein

Het Spaanse legioen

MBT DECOR:

Aangezien het stuk de zwarte Kaat op veel verschillende lokaties binnen het verhaal gespeeld dient te worden dient men hierbij rekening te houden bij het maken van de decors.

Een van de mogelijkheden om dit op te lossen is de volgende.

Verdeel het toneel in vier gedeelten.

Rechts de lokatie waar de hut van de zwarte Kaat is.

Links een decor dat op wielen gedraaid kan worden zodat zowel aan de voorkant als aan de achterkant een decor ontstaat. Hier zou men enerzijds de kapel en anderzijds de gevangenis kunnen maken.

Ook het midden bestaat uit een voor en een achtergedeelte.

Het achtergedeelte waar een zelfde draaiend decor enerzijds de hoeve ten Vorsel uitbeeldt en aan de andere kant de abdij van Postel.

In het voorgedeelte kunnen de overval op de provewagens, de scènes in het veld en voor de ploeg. In een hoek kan het graf van ten Vorsel worden gemaakt.

MBT KLEDING:

Aangezien het stuk speelt in de middeleeuwen in 1596 dient de kleding daarop aangepast te zijn. Een tip: voor kleding, gebruiksartikelen en bouwstijlen in die periode verwijs ik u naar suske en wiskeboeken die spelen in de spaanse tijd. Daarin krijgt u een duidelijk beeld hoe het leven er vroeger uitzag.

EERSTE BEDRIJF

SCÈNE 1

Hoeve ten Vorsel.

Het is 6 januari in het jaar 1696 in de grote hoeve van Dirk ten Vorsel. Dirk ten Vorsel, President-Schepen van de Bladelse Dingbank, zit in de huiskamer samen met zijn zoontje van 6 jaar, slapend op zijn schoot, terwijl Dirk zenuwachtig is omdat zijn vrouw in de kamer ernaast aan het bevallen is.

De huiskamer is eenvoudig ingericht en in de hoek staat een heiligenbeeld met enkele kaarsen ervoor. Enkele schilderijen en een geweer dat aan de muur hangt.

DIRK: Lief manneke, ze zeggen dat ge als twee druppels bloed op uw moeder lijkt. Arme moeder. *(een gil van een vrouw is hoorbaar, waarop Dirk angstig omkijkt)* Ach, lieve God, bewaar toch de moeder. Kom jongen, ik zal je te bed leggen. *(brengt het slapende kind weg en komt even later terug en begint te ijsberen)* Hoelang moet ik nog wachten? Als ze maar allebei gezond zijn. *(knielt voor het beeld neer)* Och, lieve Heer, laat mijn vrouw niet sterven. Welk een smartelijke momenten gij met het kramen laat vergezellen. *(men hoort deuren slaan en opeens komt de baker binnen met een pasgeboren kind)* Dood. Is ze dood?

BAKER: Nee nee, uw vrouw maakt het goed.

DIRK: Liza, Liza, mijn lieve vrouw.

BAKER: Zie maar eens wat een lief zoontje, en nog wel met een helm geboren.

DIRK: Een zoon. Wat zeg je? Met een helm geboren.

BAKER: Inderdaad: met een helm geboren en daarbij heeft het kind een rood kruis op zijn borst. *(Dirk kijkt naar zijn zoon)*

DIRK: Mijn lieve vrouw. Ik ga eerst kijken hoe het met haar is. *(van buiten komen enkele personen op van het personeel. Een oude knecht, een stalknecht en de jager en een dienstmeid, die allen naar het kind komen kijken)*

DIENSTMEID: Wat hoor ik? Met een helm geboren.

BAKER: Ja, en het heeft een rood kruis op zijn borst.

OUDE KNECHT: Een helm. Dat betekent geluk.

DIENSTMEID: Hoezo geluk? Wat is dat: met een helm geboren?

JAGER: Maar meidje, heeft uw grootmoeder dat nooit verteld?

DIENSTMEID: Niet dat ik weet.

BAKER: Luister. Als een kind met een helm geboren wordt betekent dat dat het vlies waar het ongeborn kind inzit afscheurt en er een stuk van het vlies blijft plakken op het hoofdje, en dan lijkt het alsof het kind een helm opheeft.

KNECHT: Gij dacht zeker dat het een echte helm was. Wa bende toch ook een vlaai.

JAGER: Het is al heel zeldzaam als zo'n kind geboren wordt. En als het dan ook nog een rood kruis op zijn borst heeft dan betekent dat groot geluk.

OUDE KNECHT: Inderdaad, want zo is de spreuk. "Met een helm op het hoofd en een vlek op het lijf, is 3 x 7 jaar geluk en voorspoed zonder kijf. In het donker en de toekomst kan het zien. En deelt geluk en rijkdom met familie bovendien."

BAKER: Ja, ik mag onze lieve Heer wel danken dat ik zo'n bijzonder kind op de wereld heb mogen helpen.

JAGER: Ge zoudt alleen sterrenkundige moeten zijn om te kunnen zien of de sterren ook gunstig staan.

KNECHT: Hoezo, wat heeft dat met dat kind te maken?

JAGER: Nou, een gelukskind kan een ongelukskind zijn als het onder het verkeerde gesternte wordt geboren.

DIENSTMEID: Nou, van dergelijke duvelspraak heb ik geen verstand. Het is gewoon gezond en dat is het belangrijkste.

OUDE KNECHT: Ze zeggen dat zo'n kind de toekomst kan voorspellen. Maar ja, ze zeggen wel meer.

BAKER: Maar wat zou dat rode kruis op zijn borst betekenen?

JAGER: Dat is zeker een bewijs van een eerlijk en gedienschtig hart. Dat kind zal een trouw christen worden. Een katholiek van den ouwe stempel.

BAKER: Waarom is dat kruis rood, jager?

JAGER: Rood? Ik weet het niet, misschien bloed.

BAKER: Maar het kruis zelf is toch een teken van geluk.

JAGER: Dus van geluk of ongeluk. Wie kan dat van te voren weten. Dat weet alleen God en niemand anders. Weet een mens iets van zijn toekomst? *(het torenklokje van de hoeve slaat 8 maar met een doffe toon)* Wat slaat die klok toch dof vanavond. *(ziet de drie brandende kaarsen voor het beeld)* En daar drie brandende kaarsen tegelijk. Dat zijn geen goede voortekens. Er hangt ons vast en zeker een ongeluk boven het hoofd. *(de jager knielt voor het kruis en slaat een kruis. Buiten begint een hond te blaffen en er klinkt hulpgeroep)* Hoor, daar buiten er is iets niet in de haak. Drie tekenen van ongeluk achter elkaar. *(de jager pakt het geweer en gaat samen met de twee knechten naar buiten terwijl de twee vrouwen angstig achterblijven,*

terwijl buiten het geblaf en het hulpgeroep aanhouden)

BAKER: Wat gebeurt daar toch, in godsnaam. *(Dirk komt op en van de andere kant komen de jager en de knechten op met iemand die tussen hen in voortstompelt, en zetten de man op een stoel)*

OUDE KNECHT: Het is om den dood op oewe hals te halen.

DIRK: Wie ben je en wat doe je hier nog zo laat buiten?

TERUS: Ik ben verdwaald, Heer. Ik ben een arme marskramer en kom van Bergeyk af en ben op de hei in het donker ergens de weg kwijtgeraakt. En toen zag ik plotseling een licht en daar ben ik naar toe gegaan. En toen viel ik tot overmaat van ramp nog in de sloot hier. O Heer. Vertel me alstublieft waar ik weer op de goede weg naar Bladel kom, want mijn moeder is vast doodongerust. Ik moet voor mijn ouwe lui zorgen, en als ik niet snel naar huis ga, hebben ze niets te eten. *(houdt zich alsof hij een lamme arm heeft en ongelukkig is)*

DIRK: Als ge wilt kunde hier vannacht in het knechtenhuis slapen.

TERUS: Dank Heer. Duizendmaal dank, maar ik kan mijn arme moeder niet langer laten wachten, maar ik zou me graag even aan het vuur willen warmen om de kou uit mijn botten te krijgen.

DIRK: Marie, laat hem zich warmen en geef hem iets warmes te drinken.

DIENSTMEID: Ja, Heer Dirk. Kom maar mee.

TERUS: Duizend maal dank, heer. *(herhalend)*

DIRK: Johan en Pieter, maak een eetzak klaar en twee kruiken met melk en brandewijn voor de kou. Pak je dolk en je mispelstaf en ga samen naar het kasteel Den Bosch om het heuglijk bericht mee te delen dat er een kind met een helm is geboren en een vlek op het lijf op Hoeve ten Vorsel.

TWEE KNECHTEN: Goed Heer. *(door de dienstmeid worden voedselpakketten gegeven en de mannen pakken hun wapens)*

DIRK: Hans, maak jij je klaar om het nieuws te gaan vertellen in Turnhout aan mijn familie.

JAGER: Goed Heer.

DIRK: Gij daar, bent ge weer voldoende opgewarmd? Gij kunt onder de hoede van mijn knechten mee lopen naar Bladel.

TERUS: Zeker Heer. Duizendmaal dank en God zegene u en uw nieuwgeborene.

KNECHTEN: Wij zijn zover, Heer. Gij daar kom mee.

DIRK: Hans, gij sluit de poort goed af. Marie, vergrendel de deuren en ramen en doof de lichten.

HANS: Goed, Heer, dan vertrek ik naar Turnhout.

EINDE SCÈNE 1

SCÈNE 2

De hut van de zwarte Kaat.

In de armoedige hut van Kaat zitten Kaat en rosse Bruno. Bruno is een grote beer van een man met een flinke haardos. Hij lurkt aan een pijp en zit bij het vuur. Tegen de wand staat een grote knots. Naast hem zit een heksachtige vrouw in zwarte kleren en lange zwarte verwarde haren. Buiten is het slecht weer en de wind fluit.

KAAT: Bruintje, wat is het toch een miserabele tijd.

BRUNO: Miserabel. Nogal wiedades als de ijspegels aan je baard hangen. Je bloed bevriest en thuis geen snee brood op de plank. Miserabel. Dat zeg je nog niet zo slecht, nee.

KAAT: En wiens schuld is dat?

BRUNO: De mijne zeker. Mooi nie.

KAAT: Oh, de mijne zeker.

BRUNO: Nou, waar dient dan dat gewauwel toe. Dus hou je bek maar.

KAAT: Voor wie moet ik hier mijn bek houden. Je had het toch over niks te eten hebben. Waarom neem je geen keukenmeid die van een turf een varkensbil kan maken.

BRUNO: Als je je mond niet houdt met dat eeuwige gezwets. Of hedde soms weer aan de kruik gezeten.

KAAT: *(luistert niet meer naar Bruno)* Wat een slechte tijd. Vroeger was het wel anders; was het ooit te koud. Niemand klaagde over sneeuw of regen. Toen hadden we nog brood op de plank en spek in de kuip. Toen dreef men de spot met de drossaard en de politie. Galg en hel. De tijden zijn veranderd. Nu zijn het de hellenenders die bang zijn omdat een domme boer een geweer heeft in zijn bedstee. Ik ken mensen in ons Hellenend die op de vlucht slaan voor een gewerschot of het blaffen van een waakhond. Er zijn kerels op het hellenend die op de vlucht slaan voor.... voor wat niet.. *(Kaat kijkt naar Bruno maar die geeft geen reactie)* Laffe boeven, dat zijn het. Nog minder dan houtschelmen en knoldieven.

BRUNO: Bedoel de mij soms!

KAAT: Houd oewe kop. Zwetsers zijn de Hellenenders, die niets dan ellende verdienen. Ik durf er mijn naam van zwarte Kaat onder te verdedden dat als de Vorster midden in het Hellenend een galg zou neerzetten dat de Hellenenders zichzelf er gedwee aan laten opknopen. *(begint om haar eigen gedachte te lachten)*

BRUNO: Is het onderhand stil, gij hatelijke klapekster.

KAAT: Maar wel een die de waarheid spreekt.

BRUNO: Maar wel een die me begint te vervelen.

KAAT *(er klinkt een fluittoon):* Sst... luister. *(er volgt nog een fluittoon en even later komt er een sluipend persoon naar de hut en komt grijnzend de hut binnen)* Terus... jongen.

TERUS: Ikzelf ja. *(geeft Bruno een hand en gaat bij hem zitten. Terus is een rover van de Hellenenders die door zijn gladheid en sluwheid een belangrijke stem heeft)* Hoe ist, Kaatje? Nog altijd goed te pas en zo fris als een roosje?

KAAT: Zeg liever als de wend en de sneeuw.

TERUS *(lachend):* Mer toch nie zo koud zeker.

BRUNO: Wel net zo onstuimig.

TERUS: Onstuimig, ja. Het scheen tussen jullie tweeën ook goed te waaien, toen ik kwam.

KAAT *(smalend):* Ge vergist u. Wat ge gehoord hebt is het sissen van het spek en het spatten van de eieren. Wie eet er nog spek en eieren in ons vermagerd Hellenend. Krijgen ze iets beter te eten dan half bevroren knollen en wortelen en een stuk hard brood. Dat geeft de mens nog eens moed.

TERUS: Effe iets anders. Kende de President-Schepen van de Dingbank?

KAAT: Dirk ten Vorsel? *(Bruno kijkt kwaad op bij het horen van die naam)*

BRUNO: Wanneer ik dieje naam hoor begint mijn bloed te koken. Heeft ie soms zijn vetbuiken weer uitgezonden om de hellenenders te doorsnuffelen. Dieje satanse vent moet oppassen, Terus, of het loopt nog slecht met hem af. *(Terus lacht)* Dieje zwetsmuil mee zijn wetten. Ik stop ze nog eens eigenhandig in zijn strot. Dat edel gespuis. Ik wed dat ze de vetste en de zwaarste zijn van de heel Bladel, en als ik daarbij aan ons mager hellend denk. Nee, dat blijft niet duren, wat ik je zeg.

TERUS: Ten Vorsel is anders een flinke vent met stevige handen aan zijn lijf.

BRUNO: Het zijn heertjes, Terus, daar zit geen pit in.

TERUS *(schudt smalend zijn hoofd):* Bruintje, ge kent hem niet. Zes voet hoog. Schouders en handen zoals die van jou. Dertig jaar, de wereld gezien, bijzonder bekend met pistolen en ander wapengetuig. Nee, Bruno, dat is zonne kwaai, die is mee ginnen riek te voeieren.

BRUNO: Phh...

KAAT: Allee, Terus, wat is er met dieje ten Vorsel.

TERUS: Bliksems, Kaatje, da's waar ook. Een uur geleden is de President-Schepen voor de tweede keer vader geworden. De Vorselse hoeve stond in rep en roer, omdat het kind met den helm is geboren, enfin, daar is ons niets aan gelegen. *(Kaat schiet overeind bij het horen van het nieuws)*

KAAT: Met den helm geboren? Zeide gij met den helm geboren?

BRUNO: Met nen helm of een gebreide slaapmuts, dat blijft gelijk. Praat verder, Terus.

TERUS: Vanavond kwam ik langs de Vorselse hoeve en dacht, misschien is hier nog wel iets te snappen. Ik liet me op het ijs van de gracht zakken en begon om hulp te roepen.

BRUNO: Gij alte, mee oew vossastreken.

TERUS: Stil, de waakhond begon geweldig te blaffen en brak door de ketting, en vloog als een nachtuil over mijne kop, maar ik hai mijn dolk klaar, hoor. Er kwamen mensen uit de hoeve en die riepen de hond terug. Ach, goede mensen, riep ik, help me toch! Ach God, ik sterf van de kou en den honger. Wie zedde ge, vroegen ze. Ach mensen, ik ben een arme marskramer die de weg kwijt is.

BRUNO: Wat zedde toch een schelm.

TERUS: Ze hielpen me de kant op en droegen me naar binnen en zette me op unnen stoel neer. Ze hadden zo'n melij mee men. De President-Schepen vroeg wat ik nog zo laat buiten dee. Ik begon te schreuwen. Ik ben verdwaald, Heer, wat zal mijn ouw moeder ongerust zen. Ik moet werken om mijn gebrekkige ouders aan een stuk brood te helpen. Ja Bruintje, ik trok mijne bek en mijne kop wat scheef en dee net of een arm verlamd was.

BRUNO: Ne lamme na doen, ja, da kunde wel, ja.

TERUS: Ik mocht zelfs nog overnachten, maar ik bleef mer armeteren van dat ons moeder dan vandaag niks te eten zou hebben en vroeg of ik me efkes mocht wermen aan de haard. Ik kreeg zelfs nog een stuk brood mee spek en een beker werme... raad eens.

BRUNO: Wijn?

TERUS: Ja, want de familie was in volle vreugd over een pasgeboren zoon. Men sprak van het grote geluk omdat het mee een helm was geboren, en ik weet al nie meer. Terwijl ik zat te eten hield ik alles goed in de gaten. Twee knechten namen hunne stok en gingen naar den Bosch om het nieuws daar te vertellen. Ik moest van ten Vorsel meer meelopen onder de hoede van die twee. Ik zal het proberen, kermde ik, duizendmaal dank. Ik strompelde mee de knechten mee en onderweg heb ik een stukske van mijn brood in mijn fleske vergif gesopt en naar die duvelshond gegooid die ze weer aan de ketting hadden gelegd. Zo gromkont, hedde gij ook wa. En hij luste het gere,

da heurde ik wel aan zijn geslok. Ik ben tot aan het dorp met ze meegelopen en toen ben ik hierheen gegaan.

BRUNO: Gij zijt ene schelm in hart en nieren, Terus. Dus deze nacht is er niet veel volk op de hoeve. Is dieje hond kapot?

TERUS: Hij heeft meer vergif in zijn lijf dan nodig is om een heel dorp te vergeven.

BRUNO: En de jager van ten Vorsel?

TERUS: Da zou ik nog vergeten. Die moest het nieuws gaan vertellen in Turnhout. Hij vertrok tegelijk mee de knechten.

BRUNO: Dan hebben we vrij spel, vanavond.

TERUS: Zekers, wat er op de hoeve over is zijn wat vrouwen en de baker.

BRUNO: Die tel ik niet mee.

TERUS: En de President-Schepen zelf.

BRUNO: Wat is een enkel man. Niemandal. *(Kaat heeft de hele tijd voor zich uit zitten peinzen)*

KAAT: Weet je nog meer?

TERUS: Nee, da's alles. Wat denkt ervan, Kaatje?

KAAT: Mee nen helm geboren. *(Terus en Bruno kijken elkaar aan en schieten in de lach)*

BRUNO: Hoe ist, Kaat, moeste nog nen helm hebben tegen oew kouw flaporen?

KAAT: Och gullie, ge praot alsof ge geen vel vur oew kont het. Weette wa het wil zeggen: mee nen helm geboren worren?

TERUS: Da's..... eh... gewoon mee nen helm geboren worren.

BRUNO: Wat maakt dat nou toch uit, of is dat soms beter als een wollen slaapmuts.

KAAT: Stommelingen.

TERUS: Maar Kaat, wat speelt oew toch in owe kop met dieje helm?

KAAT: Hedde gullie nog nooit gehoord van een kind dat met een helm geboren wordt?

TERUS: Natuurlijk heb ik daar wel eens iets van gehoord, gij niet, Bruno, ge hoort er elke dag van tegenwoordig.

BRUNO: Zekers, dat weet toch Jan en Alleman, een helm hier een helm daar. Terus, terzake: Vannacht zal het er om spannen. Vannacht zullen we niet in ons nest liggen. Het wordt tijd dat de mannen weer eens wat te doen krijgen. Ge zoudt hier nog gaan roesten als een oude spijker in Hellenend.

KAAT: Wacht eens efkes. Met een helm geboren worden is zeldzaam en betekent groot geluk. Een helm kan de toekomst voorspellen. Hij kan zien in het pikkedonker. Hij is overal, eenvoudig met het alleen te willen. Hij heeft de geesten in zijn dienst. Hij weet de plaatsen

waar het geld verborgen ligt, en hij is door niemand te overwinnen. En heel belangrijk: hij deelt zijn geluk met diegene die met hem omgaan. Dat doet den helm.

BRUNO: Nou, als de helm dat allemaal doet, dan moet het een geriefelijk ding zijn.

TERUS: Kom, ge gelooft toch van dergelijke dwaasheden niet, en het kan me niks schelen. Ik wist niet wat een helm was maar Kaat zwetst maar wat.

KAAT: Terus, ge zet net zo geletterd als een os klote heeft.

TERUS: Kaat, ik wil oew gere gelijk geven, maar nou hebben we wel andere dingen aan onze kop.

BRUNO: Laat dieje ten Vorsel zijne helm maar houden en er vet mee zijn.

TERUS: Durft 't te wagen?

BRUNO: Vannacht een bezoek brengen aan de hoeve?

TERUS: Ja. Zo'n mooie kans krijgen we niet vaak meer.

BRUNO: Zo'n kans laat ik niet schieten. Ik heb verrekesse zin om er weer eens tegen aan te gaan, dat luie leventje hier hangt me allang de keel uit.

TERUS: Zijn de andere mannen thuis?

BRUNO: Bord en Quint wel, de anderen zijn op stap. Het zijn wel niet de sterksten maar ze zijn nog nooit gaan lopen.

TERUS: Ik ga ze roepen, anders liggen ze dag en nacht in d'r tot hoop. Vannacht gaan we met onze konten in de boter vallen en vangen een berg dukaten.

BRUNO: En Kaat, weet te gij al wat ge hebben wilt?

KAAT: Wat ik gere heb dat vind ik wel.

TERUS: Ja, onze lieve Heer hoeft jou niks te geven, hij hoeft alleen maar te zeggen waar het te halen is.

BRUNO: Kom op, op pad. *(pakt zijn knots)*

TERUS: Mijn dolk en mijne mispelstok bij de hand. Met ons vijven kunnen wij dat wel klaarspelen. *(nemen hun wapens mee en gaan af)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto